

sele lähemad, kaugemad alad nagu mate-
maatika jäid rohkem hooletusse. Samal ajal
tärkas W.-l huvi teatri vastu ning ta rahul-
das seda kalduvust Tallinna saksa teatris
käies. Alul oli teatriskäimise juhuseid har-
vemini, aga kui W.-l avanesid tutvuse kaudu
võimalused järjekindlaks teatrietenduste kü-
lastamiseks, siis jätsid W. teatriharrastused
kirjanduslike huvide eest hoolitsemise ko-
guni varjugi. Kreiskooli-kursust ei saanud
W. lõpetada. Tal tekkisid konfliktid kooli
juhatusega ning ta oli seetõttu sunnitud lah-
kuma koolist juunis 1882, $\frac{1}{2}$ a. enne lõpu-
eksamit. Koolist lahkumise tähtsamaks põh-
juseks oli süüdistus Ameerikasse-sõidu orga-
niseerimises. See reisimõte jäi tol korral küll
ainult fantastiliseks kavatsuseks, aga ometi
rahuldab W. esilepuhkenud rännulusti juba
s. a. paarinädalase viibimisega Peterburis.
Pärast koolist lahkumist oli W.-l kavatsus
hakata näitlejaks, aga selleks kutseks ei ol-
nud tal küllalt eeldusi ja ta pidi seepärast
sest mõttest loobuma. Tuli asuda isa juurde,
kes vaheajal oli saanud valitsejakoha Karja-
küla mõisas Keila klk. SääI veetis W. roh-
kem kui a., lugedes kättesattuvat kirjandust,
saksa klassikat, aga ka ajaviite-kirjandust,
ja õppides ajalehede järele täielikumalt
eesti kirjakeele rakendust. Sel ajal sündis
ka esimene pikem jutustus »Kurjal teel«
(1882), millele järgnes järjekindlam kirjan-
duslik tegevus. 1883. a. sügisel astus W. J.
Järve (vt.) ajalehe »Virulase« toimetuse
liikmeks. Peale puhtkirjandusliku töö lan-
ges W. osaks suur hulk muid toimetuse ja
talituse töid. Vastumeelsus viimaste vastu
ja loomupärane püsivus viisid W. lõpuks
niikaugemale, et ta 1886. a. »Virulase« juurest
lahkus. Teiselt poolt avatles kasvav kirjani-
kukuulsus teotsema vaba kirjamehena. Elu-
kohaks valis ta jälle vanematekodu Karja-
külas ja kirjutas seal olles lehtedele jutus-
tusi, artikleid ja sõnumeid ning valmistas
tõlkeid. Selle kõrval sai ta jälle mahti
lugeda, lugemisvaraks eeskätt vene klassikud
saksakeelses tõlkes, aga selle kõrval jällegi
ka saksa ajaviitekirjanikkude teosed. 1887. a.
kutsus K. A. Hermann (vt.) W. »Posti-
mehe« toimetuse liikmeks ja s. a. lõpul
ostis W. lehe Hermannilt ära. Aga W.-t ei
kinnitatud ülema trükivalitsuse poolt toime-
tajaks ja seepärast läks kaup Hermann'iga
tühjaks. W. jäi esialgu küll palgalisena edasi
toimetusse, kuid suvel 1888 oli tal ajalehe-
tööst jälle isu täis. Järgnes lühiajalisi sidu-
mata ja seotud tööajajärke. W. töötas va-
bakutselisena saksa keeles katsetades ja edu
selles tõi koha esiti Tallinnas »Revalsche
Zeitung'i« ning selle järele Riias »Zeitung
für Stadt und Land'i« toimetuses. Viimase

lehe toimetuses ja talituses peatumine oli
sel ajajärgul kõige pikem, see kestis üle a.
(1889—90). Enne Riiga siirdumist oli ta paar
kuud Tallinna saksa teatris palgata õpilaseks.
Saksa lehtede toimetustes töötamisest oli
ometi niivõrt kasu, et W. saksa keeles muu-
tus täiesti koduseks ning võis rajada sellele
oskusele kavatsuse elada Saksamaal. 1890. a.
sügisel sõitis W. Berliini. Berliinis elatas
end W. kaastööst saksa lehtedele ja »Posti-
mehele«. Saksa ajakirjanduse-büroode kaudu
saadavat tööd oli külluses, kuid tasu selle
eest oli nii väike, et aineline kitsikus muu-
tus alaliseks. Kitsikust suurendas omakorda
ka W. naitumine. Abielu sobimatus selgus
varssi, aga kestis siiski 7 mõlemale poolele
rasket a. Ainsaks pääseteeks ainelisest vi-
letsusest osutus W.-le lõpuks kodumaale ta-
gasi tulek 1892. a. Berliini-elu kannatuste ta-
suks oli W. silmaringi laienemine nii kir-
jandusliku kui ka ühiskondliku elu alal.
Selle järel, kui W. Saksamaalt tulles oli
peatunud mõne kuu vanemate juures Karja-
külas, sai ta 1893. a. jälle koha »Postimehe«
toimetuses. Väliselt jätkus töö üldiselt sa-
mades oludes kui enne kodumaalt lahkumist,
sisuliselt aga pääsid W. teis järk-järgult
maksvusele need kogemused ja teadmised,
mis omandatud Berliinis. Ent 1896. a. W.
pani taas maha seotud ajalehemehe-ameti
ning siirdus vabakirjanikuna I a.-ks Mosk-
vasse. Venemaalt tagasi tulnud, töötas ta
1897. a. $\frac{1}{2}$ a. Narvas »Virmalise« toimetu-
ses ja tutvus samal ajal Narva tööliste eluga.
S. a. asus ta Tallinnasse »Eesti Postimehe«
toimetusse ning töötas seal kuni 1901. a.
Sellele järgnes tegevus radikaalsete lehtede
toimetustes: tema kaastegevusel asutatud
»Teataja« juures Tallinnas 1902—04, kus
ta toimetas m. s. »Teataja« naljalisa, ja
»Uudiste« juures Tartus 1904—05. Kolme
viimase lehe toimetajate toetusel teostas W.
kolm pikemat reisi. »Eesti Postimehe« üles-
andel käis ta 1900. a. Pariisi ilmanäitusel
ja Kesk-Euroopas, »Teataja« poolt 1903. a.
Ungaris, Böömis, Balkanimail, Väike-Aasias ja
Itaalias ning »Uudiste« abil 1904. a. Krim-
mis ja Kaukaasias. Radikaalsete lehtede toi-
metustes sai W. vabamad võimalused oma
juba varemini kuju võtnud radikalismi väl-
jendamiseks. Ühtlasi sõlmis ta sel ajal
lähemaid sidemeid kodumaaalse käremeelsuse
suunaandjatega: K. Pätsiga, M. Martnaga,
H. Pöögelmann'iga (vt. neid) j. t. »Teataja«
juures, P. Speek'iga (vt.) j. t. »Uudiste« pe-
res. Pärast 1905. a. poliitilisi sündmusi olid
»Uudiste« tegelased, kes moodustasid Eesti
sots.-dem. tööliste partei, tsaristlike vöi-
mude poolt tagaotsitavad ja W.-l tuli ühes
teistega varju otsida väljaspool kodumaad.